

داستان غم انگیز غرق شدن کودکان سیستان و بلوچستان کی تمام می شود؟

آب به بهای جان

مریم طالبی
گزارش نویس

لوله هست و آب نیست، آب هم یک روز هست و ۱۰ روز نیست. این حکایت آشنای مردمی است که بهای آب را با جان شان می پردازند. جان های عزیز نوشکفته ای مثل زینب که هنوز عدد عمرشان دورقمی شده و چه زندگی ها که پیش رو دارند و چه روزها و سال ها که باید بیایند که همین ابتدای راه میان آبی که باید زندگی بخش باشد، از دست می رود.

زینب غلامی پور، دختر ۸ ساله اهل روستای جگیکور راسک رفته بود آب بیاورد، مثل بقیه آن کودکان. در سیستان و بلوچستان کودکانی که با سطل ها و قابلمه های بزرگ آب روی سرشان مسیر چند کیلومتری را طی می کنند، صحنه آشنایی است؛ آشنا و غم انگیز. رودخانه ها و هوتگ ها بالای جان کودکان روستایی سیستان و بلوچستان شده. اسم هوتگ حالا برای کاربران شبکه های اجتماعی آشناست. تا قبل از غرق شدن کودکان، کسی نام هوتگ را نشنیده بود؛ کودکانی که مردم محلی آن را حفر می کنند تا آب حاصل از بارندگی در آن جمع شود و در نبود آب سالم، به مصرف آشامیدن و دیگر امور مردم برسد. آب مانده و بیدو و پراز حشرات که آدم با خودش فکر می کند چطور ممکن است صرف آشامیدن شود اما وقتی چاره ای نیست، دیگر این حرف ها چه معنی دارد. در یک سال اخیر ۷ کودک بین ۵ تا ۱۵ ساله در هوتگ های سیستان و بلوچستان غرق شده اند و تعداد کودکانی را که در آبیگرها مورد حمله گاندوها (تمساح های بومی سیستان و بلوچستان) قرار گرفته و نقص عضو شده اند، هم باید به این تعداد اضافه کرد.

وقتی مطالبی در این باره نوشته می شود و تصاویر منتشر می شوند، خیلی ها با تعجب می پرسند مگر می شود هنوز وضعیت این استان این طور باشد؟! «مشکل، آب است. آب، آب و آب.» این را نوید برهان زهی، فعال اجتماعی سیستان و بلوچستان می گوید و ادامه می دهد: «نه اینکه بگویم آب نیست، خوب هم هست. سد پیشین هست و اتفاقاً همانجا نزدیک دهستان مرزی جگیکور است که این اتفاق برای زینب افتاد. سد زیردان هم نزدیک دشتیاری است اما تا وقتی آب پشت این سدها به مردم نرسد، این اتفاقات می افتد چون مردم مجبورند این خطرات را به جان شان بخرند و بروند لب رودخانه و هوتگ که یا ممکن است غرق شوند یا طعمه گاندوها، البته که گاندوها تقصیری ندارند چون زیستگاه شان است و در فصل جفت گیری و تخمگذاری تهاجمی می شوند.

مشکل جای دیگر، است. الان سد زیردان ۸ سال است افتتاح شده اما مجتمع آبرسانی آن هنوز افتتاح نشده که اگر راه اندازی شود، مردم پایین دست سد از آب پایدار بهره مند می شوند.

وقتی این اتفاق ها می افتد، مسئولان محلی بیانیه می دهند که تقصیر خود مردم است که بی احتیاطی می کنند. اما تقصیر کسانی است که به فکر بی آبی مردم نیستند. زینب مجبور بود برود از رودخانه آب بیاورد. طبق اعلام قوه قضائیه تعدادی از کارکنان و مدیران سابق آب روستایی سیستان و بلوچستان یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان، اختلاس کرده اند و تا وقتی این مسائل وجود دارد، مشکل آب آشامیدنی مردم حل نمی شود.»

یونس زین الدینی، دیگر فعال اجتماعی

بزرگترین رودخانه های منطقه بلوچستان است. طی همین بارندگی های دی ماه گذشته اولین تست آبیگری سد زیردان انجام شده. ولی متأسفانه شبکه آبرسانی پایین دست سد تکمیل نشده و این در حالی است که متولیان امر ساخت سد قبل از اینکه برای تکمیل سد اقدام کنند باید زیرساخت ها را احیا کرده باشند.

حجم آبی که پشت سد زیردان ذخیره می شود، حجم بسیار زیادی است. دی ماه پارسال با بارندگی هایی که اتفاق افتاد، باز کردن دریچه های سد باعث شد که بزرگترین سیل در منطقه دشتیاری اتفاق بیفتد. مردم لب تشنه اند اما آب پشت سد در واقع احتکار شده و شبکه ای در پایین دست ایجاد نشده است. سد پیشین یک سد خیلی قدیمی است و سد حوزه شی کلک هم همینطور برای همین در منطقه دشتیاری مردم از هوتگ استفاده می کنند. نه تنها مردم که حیوانات اهلی و وحشی هم از آب آن استفاده می کنند. به دلیل استفاده

از آب هوتگ بیماری های بدی از جمله بیماری های گوارشی بین مردم شیوع پیدا کرده است. در دشتیاری متأسفانه زیرساخت های آبرسانی بسیار ضعیف است و در نیکشهر و قصر قند و راسک و سرباز هم همینطور و دسترسی به آب مطلوب نیست. شهر قصر قند به عنوان شهر قنات ها معروف است. بالای ۸۰ حلقه قنات دارد و قطب کشاورزی است اما بخش زیادی از آب قنات ها هدر رفت دارد. در شهر قصر قند سکونتگاهی داریم به اسم «پاسک» شبکه آبرسانی ایجاد نشده. ایجاد شبکه در سیستان و بلوچستان تا ۱۰۰ سال دیگر هم با بودجه استانی و شهرستانی امکان پذیر نیست و باید یک بودجه کشوری به آن تعلق گیرد. روستاهای اطراف شهرستان نیکشهر و فهنوج هم از نظر زیرساخت ها و دسترسی به آب آشامیدنی مشکل اساسی دارند. رودخانه کاجو، سرچشمه اش در

شهرستان قصر قند است و از منطقه کاجو سرآزیر می شود. منطقه کاجو بالغ بر ۸ هزار نفر جمعیت دارد در حالی که آب شرب قابل دسترس در منطقه پیدا نمی شود. حدود ۳ تا ۴ ماه است که همین مردم کاجو در محاصره آب هستند چون در مسیر رودخانه اند و نمی توانند به شهر بیایند اما آب آشامیدنی ندارند، چون هر زمان هم که سیل می آید همین لوله هایی که مردم کنار رودخانه ایجاد کرده اند، خراب می شود و از بین می رود، مشابه همین اتفاقی که در روستای زینب در شهرستان راسک افتاده. این روستا آب آشامیدنی لوله کشی دارد اما چون آن سمت رودخانه است، لوله از بستر رودخانه رد شده و کمترین آبی که می آید آن را خراب می کند و تا ۳ الی ۴ هفته مردم آب ندارند و از آب بستر رودخانه استفاده می کنند و باعث می شود هر چند وقت یک بار شاهد چنین حوادث دردناکی باشیم.

باز هم تأکیدی می کنم که ما مشکل منابع

ف

آب نداریم و مشکل از زیرساخت و نبود مدیریت صحیح است. آب می آید پشت سد ذخیره می شود و در نهایت به زمین داران بزرگ داده می شود که هندوانه می کارند و به عراق و ترکیه صادر می کنند در حالی که مردم آب خوردن ندارند.

کتکه دیگر این است که در مورد پروژه بزرگ انتقال آب دریای مکران به خراسان رضوی، متأسفانه در اجرای این پروژه حق بزرگی از مردم محلی ضایع شده. پیمانکار پروژه طبق قانون باید در شهرستان راسک افتاده. این روستا آب آشامیدنی لوله کشی دارد اما چون آن سمت رودخانه است، لوله از بستر رودخانه رد شده و کمترین آبی که می آید آن را خراب می کند و تا ۳ الی ۴ هفته مردم آب ندارند و از آب بستر رودخانه استفاده می کنند و باعث می شود هر چند وقت یک بار شاهد چنین حوادث دردناکی باشیم.

هر بار می گویم کاش بار آخر باشد، کاش دیگر کودکی قربانی نشود اما باز همان اتفاق به همان شکل می افتد. تا درد آب هست، بیم جان کودکان سیستان و بلوچستان هم هست؛ کودکانی که جان شان را بر سر آب می دهند.

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون ها و مربع های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

آسان								
۴	۸					۶		
			۷		۹	۱	۲	
۱	۷		۸	۳		۴	۹	
۹	۴		۵			۲		
		۷				۹		
		۸		۲		۴	۷	
۷		۵		۲	۴	۹	۱	
	۳	۱	۹		۵			
	۹				۳	۲		

سخت								
۹	۴		۳					
			۹					۳
	۷		۸		۲		۳	
			۹	۶		۸		۷
		۳					۵	
۷		۹		۲	۳			
	۱	۵		۷		۴		
			۳				۹	
				۳				۱

متوسط								
۱			۹			۸		
	۲					۶	۷	۴
	۳	۶						
	۲	۵		۳				
	۵	۱	۶		۲	۳	۹	
			۷		۵			
						۷		۵
۷	۳	۴				۲		
	۸				۷			۹

خیلی سخت								
	۳		۹					۵
۱		۹			۶			
		۸	۳	۵				
				۲			۴	
		۴						
							۷	
	۵		۹					
		۴	۸		۶			
		۶				۳		۷

حل جدول سودوکو شماره ۲۳۵۸								
۸	۷	۵	۴	۱	۶	۳	۲	۹
۴	۸	۱	۶	۷	۸	۲	۵	۳
۳	۶	۲	۵	۸	۳	۹	۷	۱
۵	۳	۹	۸	۷	۱	۶	۴	۲
۲	۱	۴	۳	۵	۶	۷	۸	۹
۷	۵	۳	۹	۸	۶	۱	۲	۴
۹	۲	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۱
۶	۴	۷	۱	۳	۲	۵	۸	۹
۱	۳	۶	۲	۵	۴	۸	۷	۹

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

جدول عادی

- درمندی- لوح فشرده- چمنزار
- دومین استان پهناور کشورمان
- غلف خشک - دروازه- اتاق قطار- مقابل «کاتد»
- غول یخی - کیسه های بزرگ از چرم- شهری در استان «اصفهان»
- نقل کننده سخن یاخبر از کسی- فلج- پول سابق
- لایه حاوی مواد معدنی- کشوری در خاورمیانه- درخشان
- تیتراژ- دیوار کوتاه
- تپانچه- نردباز ماهر- پختگی و بلوغ- افزودن لگلیسی
- ساختمان بسیار بلند- سرمربی ایرانی تیم «شیچیاژوانگ»
- مارکی بر لوازم صوتی و تصویری بود- ارتحال- کشور مبرک
- فقیر- یقه آهارزده- ستاره دنباله دار
- قوت لایموت می برد- اولین شهر خشتی دنیا-
- اصطلاحی در عکاسی
- جگر- حرف یونانی- زادگاه «نیمایوشیچ»- مخفف شاد
- کارگردان سریال جدید «از سرنوشت» که اخیراً پخش شد
- زیاد- برهنه- پارچه ای زمخت

▼عمودی:

- تسلط، تصرف- اماکن مقدس زیارتی- یاری
- مرموزترین روستای کشورمان- گلی زینتی- جستار
- پژمرده- پول «اتریش»- دارای موهای سیاه و سفید
- روش- واحدی در ارتش- پیش در آمد اطوار- مروارید
- پسر زئوس و هرا- پادشاه انگلیسی- جان پناه
- پشت- به وسیله- بی تکبر، فروتن
- ضمرب بیگانه- سرباز مسلح قدیم- علم سرشماری
- سنگین نیست- بسیار خنک- قربانی- برادر من
- قفل درهای قدیمی- لغت نامه انگلیسی- نشانه وجود مفعول
- تشرزدن- نشانه فعل مضارع- جابه جایی هوا
- قبل از «پنج»- جنون- بعد اول!
- بنیاد- پسوند شباهت- هرتکه از غذا- خوشگلو ملوس
- سر دارملی- عشوهر- نت اول
- از ضمایر متصل- آبرسان عهد قدیم- نزدیک «متجبل»
- تصمیمت- اختیاری و به خواست- بر دم معروف

▼افقی:

- زرداب- نوعی شرکت- ظرف چوبی گل کشی
- «جان لاک» به عنوان پدر... شناخته می شود
- گرفتگی از هوا- پیشوند دورتر و بالاتر- شب طولانی- گردش گروهی
- غول یخی- زنگار زدایی- ممیزی
- از مردم هرات- خاک نرم- خوش اسم
- دمیدن بادها- فریضه ماه رمضان- سیم برق رسان اتومبیل
- فیلم «مجید انورمند»- نابودی

■ پنجشنبه ۳۰ مرداد ۱۳۹۹

■ سال بیست و ششم

■ شماره ۷۴۲۴

”

رودخانه ها و

هوتگ ها بالای

جان کودکان

روستایی سیستان

و بلوچستان شده.

اسم هوتگ حالا

برای کاربران

شبکه های اجتماعی

آشناست. تا قبل

از غرق شدن

کودکان، کسی نام

هوتگ را نشنیده

بود؛ گودال هایی که

مردم محلی آن را

حفر می کنند تا آب

حاصل از بارندگی

در آن جمع شود و

در نبود آب سالم،

به مصرف آشامیدن

و دیگر امور مردم

برسد